

●20. LUYỆN TẬP CHUNG

A – MỤC TIÊU

Giúp HS luyện tập, củng cố cách giải bài toán về "Tìm hai số biết tổng (hiệu) và tỉ số của hai số đó" và bài toán liên quan đến quan hệ tỉ lệ đã học.

B – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

Bài 1 : Gợi ý HS giải bài toán theo cách giải bài toán "Tìm hai số biết tổng và tỉ số của hai số đó", chẳng hạn bài toán cho biết :

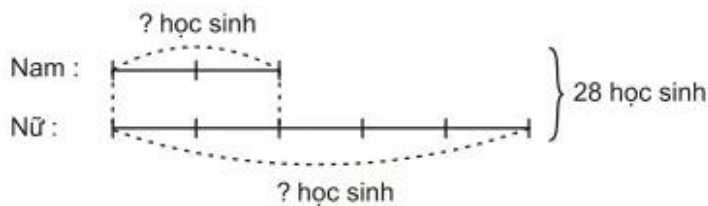
– Tổng số nam và nữ là 28 học sinh.

– Tỉ số của số nam và số nữ là $\frac{2}{5}$.

Từ đó tính được số nam và số nữ, chẳng hạn :

Bài giải

Ta có sơ đồ :

Theo sơ đồ, số học sinh nam là :

$$28 : (2 + 5) \times 2 = 8 \text{ (học sinh)}$$

Số học sinh nữ là :

$$28 - 8 = 20 \text{ (học sinh)}$$

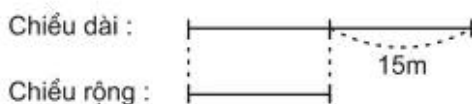
Đáp số : 8 học sinh nam ; 20 học sinh nữ.

Bài 2 : Yêu cầu HS phân tích đề bài để thấy được : Trước hết tính chiều dài, chiều rộng hình chữ nhật (theo bài toán "Tìm hai số biết hiệu và tỉ số của hai số đó"). Sau đó tính chu vi hình chữ nhật (theo kích thước đã biết).

Chẳng hạn :

Bài giải

Ta có sơ đồ :

Theo sơ đồ, chiều rộng mảnh đất hình chữ nhật là :

$$15 : (2 - 1) \times 1 = 15 \text{ (m)}$$

Chiều dài mảnh đất hình chữ nhật là :

$$15 + 15 = 30 \text{ (m)}$$

Chu vi mảnh đất hình chữ nhật là :

$$(30 + 15) \times 2 = 90 \text{ (m)}$$

Đáp số : 90m.

Bài 3 :

– Yêu cầu HS tóm tắt được bài toán :

100km : 12l xăng

50km : ... l xăng ?

– HS tự lựa chọn phương pháp giải bài toán (chẳng hạn, theo cách "tìm tỉ số") :

Bài giải

100km gấp 50km số lần là :

$$100 : 50 = 2 \text{ (lần)}$$

Ô tô đi 50km tiêu thụ số lít xăng là :

$$12 : 2 = 6 \text{ (l)}$$

Đáp số : 6l.

Bài 4 : GV thảo luận với HS để có thể giải bài toán theo hai hướng sau :

Cách 1 : Đưa về bài toán liên quan đến tỉ lệ và giải bằng cách "rút về đơn vị". Chẳng hạn :

Bài giải

Nếu mỗi ngày xưởng mộc làm 1 bộ bàn ghế thì phải làm trong thời gian là :

$$30 \times 12 = 360 \text{ (ngày)}$$

Nếu mỗi ngày xưởng mộc làm 18 bộ bàn ghế thì hoàn thành kế hoạch trong thời gian là :

$$360 : 18 = 20 \text{ (ngày)}$$

Đáp số : 20 ngày.

Cách 2 : Gợi ý :

– Theo kế hoạch số bộ bàn ghế phải hoàn thành là bao nhiêu ?
($12 \times 30 = 360$ (bộ)).

– Nếu mỗi ngày đóng được 18 bộ bàn ghế thì thời gian phải làm xong 360 bộ bàn ghế là bao nhiêu ngày ? ($360 : 18 = 20$ (ngày)).